

Fabók Dávid

Zenei ajánló Jordi Savall: Esprit d'Arménie

“Sokszor fájdalmasan panaszos ősi és középkori dallamok ezek, mégis megrendítően gyönyörűek, különösen eredeti hangszereken előadva.” Így írt a címben szereplő albumról az egyik meghatározó régizenei magazin, még 2015-ben. Az album 2013-ban jelent meg, de a tradicionális, népzenei motívumokat feldolgozó lemez mit sem vesztett jelentőségéből. Tisztelgés ez Örményország és azon örmény muzikusok előtt, akik *Jordi Savall*al együtt dolgoztak az évek során. Az ősi örmény hangszer a duduk semmivel sem összekeverhető hangja önmagában is szemlélődésre, meditációra hív meg bennünket. Tehetjük ezt hát a régizene egyik szakértőjének vezetésével, ezen ősi dallamokat hallgatva.

Jordi Savall 1941. augusztus 1-jén született spanyol (katalán) karmester, zeneszerző, régizene-szakértő és gambajátékos. A nyugati régizenevel foglalkozók közül az 1970-es évektől kezdve kiemelkedő a tevékenysége. Nagyban hozzájárult a gamba hangszer családba tartozó hangszereken (ezen belül is főként a viola da gambán) való játék újjáélesztéséhez. Repertoárjában nagy hangsúlyt kap a középkori, a reneszánsz és a barokk zene, de foglalkozik a klasszikus és a romantikus kor zenéjével is.

A zenével már hatéves korától kezdve szoros kapcsolatban állt, 1947 és 1955 között szülővárosában, Igualadában tagja volt az iskolai kórusnak. Később a Barcelonai Zenei Konzervatórium diákja volt, ahol 1965-ben végzett a régizene szakirányon. Ekkoriban zenélt az *Enric Gispert* vezette Ars Musicae de Barcelona nevű, középkori zenét játszó katalán zenei együttesben. A baseli Schola Cantorum Basiliensis zenei intézetben *August Wenzinger* tanítványa volt, majd ugyanitt maga is tanított viola da gamba játékot.

1974-ben alapította a Hespèrion XX együttest, mely 2000 óta Hespèrion XXI néven működik tovább. Társalapítók voltak *Montserrat Figueras* (később, 2011-ben elhunyt felesége), *Lorenzo Alpert* és *Hopkinson Smith*. A zenekar tevékenysége során nem csak a korhű zenélésre, de a befogadható, megnyerő előadásmódra is komoly hangsúlyt fektettek.

Savall az elmúlt években több ízben is családtagjaival lépett fel. Családi zeneka-

Jordi Savall

rában egykori felesége mellett gyermekei, Arianna és Ferran is zenéltek. *Arianna Savall* énekes és hárfajátékos, mint egykor édesanyja. *Ferran Savall* énekes és lantzenész, aki gyakori fellépője barcelonai dzsesszkluboknak is. Kétszer is koncertezett már Magyarországon. 2009-ben feleségével együtt a Hespèrion XXI együttesével és 2013-ban az általa alapított La Capella Reial de Catalunya énekegyüttesével. Mindkét alkalommal a Művészetek Palotájában lépett fel. 2008-ban Savall és felesége az UNESCO-tól megkapta a „Művészek a békéért” címet. MIDEM, valamint Gramy-Díjjal, a Francia Köztársaság becsületrendjével és a Baseli egyetem díszdoktori címével is büszkélkedhet.

Az *Esprit d'Arménie* című albumukat hallgatva, melynek címét talán Örményország Szellemeiként, Az Örmény Léleként fordíthatunk, mintha gyönyörű ősi tájakat néznénk, a magas hegyektől, a síkságokig, tavakig, miközben a nagyszerű örmény viseletbe öltözött emberek lassított felvételeként járnak a nagyszerű örmény tájakon. Kikapcsolódáshoz, pihenéshez, vagy csak elmélázva az ablak előtt ülve ajánljuk mindenkinek.

Az album a Youtube-on is elérhető, meghallgatható.

